

บทที่ 5

บทสรุป

การประเมินโครงการการบริหารงานบำรุงทางเชิงรุกโดยประชาชนมีส่วนร่วม แขวงการทางพิษณุโลก สำนักทางหลวงที่ 4 (พิษณุโลก) กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม ดำเนินการ ดังนี้

รายงานการประเมินโครงการการบริหารงานบำรุงทางเชิงรุกโดยประชาชนมีส่วนร่วม แขวงการทางพิษณุโลก สำนักทางหลวงที่ 4 (พิษณุโลก) กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม มีวัตถุประสงค์ของการประเมิน เพื่อประเมินปฏิกิริยา (Reaction) ความรู้ (Learning) พฤติกรรม (Behavior) และประเมินผลลัพธ์ (Results) ของผู้ร่วมโครงการที่มีต่อการดำเนินงานตามโครงการการบริหารงานบำรุงทางเชิงรุกโดยประชาชนมีส่วนร่วม แขวงการทางพิษณุโลก สำนักทางหลวงที่ 4 (พิษณุโลก) กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม โดยใช้รูปแบบประสิทธิภาพการฝึกอบรม ของ Kirkpatrick โดยมีการประเมิน 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 ระหว่างการอบรม มี 2 ประเด็น ได้แก่ ประเมินปฏิกิริยา (Reaction) และประเมินการเรียนรู้ (Learning) แล้วนำผลการประเมินที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมินที่กำหนด ระยะที่ 2 หลังการอบรม มี 2 ประเด็น ได้แก่ ประเมินพฤติกรรม (Behavior) และประเมินผลลัพธ์ แล้วนำผลการประเมินที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมินที่กำหนด แหล่งข้อมูล ได้แก่ บุคลากรแขวงการทางพิษณุโลก สำนักทางหลวงที่ 4 (พิษณุโลก) รวม 20 คน และประชาชน รวม 100 คน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินมี 3 แบบ ได้แก่ แบบที่ 1 เป็นแบบประเมินปฏิกิริยา (Reaction) และประเมินความรู้ (Learning) แบบที่ 2 แบบประเมินพฤติกรรม (Behavior) และประเมินผลลัพธ์ (Results) และแบบที่ 3 แบบสัมภาษณ์ (Interview) ผู้ร่วมโครงการการบริหารงานบำรุงทางเชิงรุกโดยประชาชนมีส่วนร่วม แขวงการทางพิษณุโลก สำนักทางหลวงที่ 4 (พิษณุโลก) กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม การเก็บรวบรวมข้อมูล มีการดำเนินการ 2 ระยะ ได้แก่ เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างการอบรม และเก็บรวบรวมหลังการอบรม วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และใช้ t-test แบบอิสระ (Dependent test)

สรุปผลการประเมิน

1. ผลการประเมินปฏิกิริยา (Reaction) ความพึงพอใจของผู้ร่วมโครงการที่มีต่อการดำเนินงาน ตามโครงการการบริหารงานบำรุงทางเชิงรุกโดยประชาชนมีส่วนร่วม แขวงการทางพิษณุโลก สำนักงานทางหลวงที่ 4 (พิษณุโลก) กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม มีดังนี้

1.1 โดยภาพรวม พบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ร่วมโครงการ อยู่ในระดับมาก เปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า สูงกว่าเกณฑ์ และผลการประเมินผ่าน

1.2 เมื่อพิจารณาความพึงพอใจของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล เมื่อจำแนกเป็นรายกลุ่ม พบว่า ทั้งกลุ่มบุคลากรแขวงการทางพิษณุโลก และกลุ่มประชาชน มีความพึงพอใจในภาพรวมระดับมาก ทั้งสองกลุ่ม โดยมีความพึงพอใจระดับมากทุกเรื่องในกลุ่มบุคคลทั้ง 2 กลุ่ม เช่นกัน ทั้งนี้ เรื่องที่มีความพึงพอใจสูงสุดโดยส่วนใหญ่ ได้แก่ เรื่องหลักสูตรการอบรม และการนำเสนอของวิทยากร

2. ผลการประเมินความรู้ (Learning) ของประชาชนที่เข้ารับการอบรมตามโครงการการบริหารงานบำรุงทางเชิงรุกโดยประชาชนมีส่วนร่วม แขวงการทางพิษณุโลก สำนักงานทางหลวงที่ 4 (พิษณุโลก) กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม มีดังนี้

2.1 โดยภาพรวม พบว่า ผลการประเมินความรู้ของประชาชน ก่อนการอบรมอยู่ในระดับปานกลางเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า ต่ำกว่าเกณฑ์ และผลการประเมินไม่ผ่าน และผลการประเมินความรู้หลังการอบรม อยู่ในระดับมาก เปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า สูงกว่าเกณฑ์ และผลการประเมินผ่าน

2.2 เมื่อพิจารณาเป็นรายการ รายการความรู้ของประชาชนสูงสุด ได้แก่ ด้านความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับภารกิจขององค์กร หลักสูตรการอบรม อยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า สูงกว่าเกณฑ์ และผลการประเมินผ่าน รองลงมา ได้แก่ สถานที่จัดโครงการ และการนำเสนอของวิทยากร อยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า สูงกว่าเกณฑ์ และผลการประเมินผ่าน เช่นกัน ด้านความรู้ต่ำสุด ได้แก่ วัตถุประสงค์โครงการ อยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า สูงกว่าเกณฑ์ และผลการประเมินผ่าน

2.3 ผลการเปรียบเทียบผลการประเมินความรู้ (Learning) ระหว่างก่อนการอบรมและหลังการอบรมของประชาชนที่เข้ารับการอบรมตามโครงการการบริหารงานบำรุงทางเชิงรุกโดยประชาชนมีส่วนร่วม แขวงการทางพิษณุโลก สำนักงานทางหลวงที่ 4 (พิษณุโลก) กรมทางหลวง พบว่า ผลการประเมินความรู้ (Learning) หลังการอบรม สูงกว่าก่อนการอบรม ทั้งในภาพรวมและเรื่องย่อยโดยวนใหญ่ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่จะไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องเกี่ยวกับการแจ้งเหตุและความเสียหายบนทางหลวง

3. ผลการประเมินพฤติกรรม (Behavior) ของประชาชนการในการนำความรู้ไปใช้ปฏิบัติงานตามโครงการการบริหารงานบำรุงทางเชิงรุก โดยประชาชนมีส่วนร่วม แขวงทางพิษณุโลก สำนักทางหลวงที่ 4 (พิษณุโลก) กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม ดังนี้

3.1 ผลการประเมินพฤติกรรม (Behavior) ของประชาชน โดยภาพรวม พบว่า ผลการประเมินพฤติกรรมของประชาชน ได้ค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่าสูงกว่าเกณฑ์ และผลการประเมินผ่าน

3.2 ผลการประเมินพฤติกรรมของประชาชนหลังการอบรม เมื่อจำแนกเป็นรายการ พบว่า ประชาชนมีพฤติกรรมในการนำความรู้ไปใช้ปฏิบัติ ระดับปานกลาง เป็นส่วนมาก โดยมีพฤติกรรมเรื่อง การรักษาความปลอดภัยการใช้รถยนต์บนทางหลวง และการใช้เครื่องหมายทางหลวง มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ รู้จักการรักษาทรัพย์สินบนทางหลวงและสภาพสิ่งแวดล้อมตามทางหลวง และผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจในภารกิจ และสามารถปฏิบัติเครือข่ายตามลำดับ ทั้งนี้โดยส่วนใหญ่ประชาชนมีพฤติกรรมการนำความรู้ไปใช้ผ่านเกณฑ์กำหนด ยกเว้นเรื่องมีความรู้ความเข้าใจ และดำเนินการขออนุญาตในการขอทางเชื่อมทางหลวงและการวางท่อลอดทางหลวง ที่ประชาชนมีพฤติกรรมไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

3.3 ผลการสัมภาษณ์พฤติกรรมของประชาชน ที่มีต่อโครงการในการนำความรู้ไปใช้ปฏิบัติงานตามโครงการการบริหารงานบำรุงทางเชิงรุกโดยประชาชนมีส่วนร่วม แขวงทางพิษณุโลก สำนักทางหลวงที่ 4 (พิษณุโลก) กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม พบว่า ส่วนมากมีความรู้ความเข้าใจและการปฏิบัติตามภารกิจที่ได้รับอบรม ประชาชน มีความเห็นว่า มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติตามภารกิจเป็นเครือข่ายได้ ความรู้ความเข้าใจและการปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับที่ดินของกรมทางหลวง ความรู้ความเข้าใจและปฏิบัติตามเครื่องหมายทางหลวง และสามารถปฏิบัติตามเครื่องหมายจราจร ความรู้ความเข้าใจ และการปฏิบัติในการรักษาทรัพย์สินและสิ่งแวดล้อมบนทางหลวง และความรู้ความเข้าใจและความสามารถปฏิบัติในการแจ้งเหตุและความเสียหายบนทางหลวง ได้

4. การประเมินผลลัพธ์ (Results) ของประชาชนที่มีต่อโครงการที่มีต่อแขวงทางพิษณุโลกตามโครงการการบริหารงานบำรุงทางเชิงรุก โดยประชาชนมีส่วนร่วม แขวงทางพิษณุโลก สำนักทางหลวงที่ 4 (พิษณุโลก) กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม

4.1 ผลการประเมินผลลัพธ์ของประชาชน โดยภาพรวม พบว่า ผลการประเมินผลลัพธ์ของประชาชน อยู่ในระดับปานกลาง เปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า ต่ำกว่าเกณฑ์ และผลการประเมินไม่ผ่าน

4.2 ผลการประเมินผลลัพธ์ของประชาชน โดยส่วนใหญ่ ผลลัพธ์ของประชาชนที่มีต่อโครงการที่มีต่อแขวงการทางพิษณุโลก ตามโครงการการบริหารงานบำรุงทางเชิงรุก โดยประชาชนมีส่วนร่วม แขวงการทางพิษณุโลก สำนักทางหลวงที่ 4 (พิษณุโลก) กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด ยกเว้นเรื่อง การเป็นเครือข่ายแจ้งข้อมูลที่เกิดขึ้นในเขตทางหลวงที่เกิดผลลัพธ์กับประชาชนในระดับมาก และผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

4.3 ผลการสัมภาษณ์ ผลลัพธ์ของประชาชน ที่มีต่อโครงการในการนำความรู้ไปใช้ปฏิบัติงาน ตามโครงการการบริหารงานบำรุงทางเชิงรุก โดยประชาชนมีส่วนร่วมแขวงการทางพิษณุโลก สำนักทางหลวงที่ 4 (พิษณุโลก) กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม พบว่า หมวดยการทางบางระกำ ได้เครือข่ายแจ้งข้อมูลอุบัติเหตุและความเสียหายทางหลวง ประชาชนมีความเห็นว่าเป็นเครือข่ายแจ้งข้อมูลอุบัติเหตุและความเสียหายทางหลวงได้ หลังจากแจ้งเหตุแล้ว หมวดยการทางบางระกำ สามารถดำเนินการซ่อมบำรุงได้ และนำแนวความคิด ปัญหาและอุปสรรคที่ประชาชนเสนอไปจัดทำแผนงานบำรุงทางได้ตรงความต้องการ หมวดยการทางบางระกำ มีการบริหารเชิงรุก โดยประชาชนมีส่วนร่วมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประชาชนมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของหมวดยการทางบางระกำ พิชณุโลก

การอภิปรายผล

1. การประเมินปฏิกริยา (Reaction) ความพึงพอใจของผู้ร่วมโครงการที่มีต่อการดำเนินงานตามโครงการการบริหารงานบำรุงทางเชิงรุกโดยประชาชนมีส่วนร่วม แขวงการทางพิษณุโลก สำนักทางหลวงที่ 4 (พิษณุโลก) กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม

ผลการประเมินปฏิกริยา (Reaction) ความพึงพอใจของผู้ร่วมโครงการที่มีต่อการดำเนินงานตามโครงการการบริหารงานบำรุงทางเชิงรุกโดยประชาชนมีส่วนร่วม แขวงการทางพิษณุโลก สำนักทางหลวงที่ 4 (พิษณุโลก) กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม พบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า สูงกว่าเกณฑ์และผลการประเมินผ่าน

แสดงให้เห็นว่า ผู้ร่วมโครงการส่วนใหญ่มีความพึงพอใจโครงการการบริหารงานบำรุงทางเชิงรุก โดยประชาชนมีส่วนร่วม แขวงการทางพิษณุโลก สำนักทางหลวงที่ 4 (พิษณุโลก) กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม ที่กำหนดวัตถุประสงค์โครงการ ระยะเวลาดำเนินการ สถานที่จัดโครงการกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ พื้นที่ดำเนินโครงการ ผลที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการ การติดตามประเมินโครงการ ผู้ประสานงานโครงการ หัวข้อการดำเนินโครงการ และการนำเสนอของวิทยากร (แขวงการทางพิษณุโลก, 2551, หน้า 1-3)

ผลการประเมินปฏิกิริยา (Reaction) ดังกล่าว มีความสอดคล้อง วัชระ แต่งจำ (2551) รายงานการศึกษาส่วนบุคคล (Individual Study) เรื่อง การพัฒนาระบบงานบำรุงรักษาสภาพทางของหมวดการทางกรณีศึกษาในพื้นที่ 5 จังหวัด ภาคเหนือตอนล่าง ผลการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ด้านระบบ และกระบวนการให้บริการ ด้านเจ้าหน้าที่ให้บริการ ด้านสถานที่ให้บริการและด้านข้อมูลให้ผู้รับบริการผู้ใช้บริการ

โครงการการบริหารงานบำรุงทางเชิงรุก โดยประชาชนมีส่วนร่วม แขวงการทางพิษณุโลก สำนักทางหลวงที่ 4 (พิษณุโลก) กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม จึงเป็นโครงการที่มีประโยชน์ มีเครือข่ายแจ้งข้อมูลอุบัติเหตุ และความเสียหายบนทางหลวง เพื่อสามารถดำเนินการซ่อมบำรุงได้อย่างรวดเร็ว เกิดความปลอดภัย และประหยัดงบประมาณ สามารถจัดทำแผนงานบำรุงทางได้ตรงความต้องการของชุมชน มีแนวทางและ ต้นแบบการบริหารงานเชิงรุก เพื่อนำไปพัฒนาประสิทธิภาพ การบริหารโดยให้ประชาชนมีส่วนร่วม (กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร, สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, หน้า 1-3) ตามหลักการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ภายใต้พระราชกฤษฎีกาการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (นายวัชระ แต่งจำ, 2551, หน้า 5-7)

ผลการประเมินปฏิกิริยา (Reaction) ดังกล่าว เป็นไปตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 การประเมินปฏิกิริยา (Reaction) ของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานตามโครงการการบริหารงานบำรุงทางเชิงรุกโดยประชาชนมีส่วนร่วม แขวงการทางพิษณุโลก สำนักทางหลวงที่ 4 (พิษณุโลก) กรมทางหลวงกระทรวงคมนาคม ที่กำหนดไว้

2. การประเมินความรู้ (Learning) ของประชาชนที่เข้ารับการอบรมตามโครงการการบริหารงานบำรุงทางเชิงรุกโดยประชาชนมีส่วนร่วม แขวงการทางพิษณุโลก สำนักทางหลวงที่ 4 (พิษณุโลก) กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม

ผลการประเมินความรู้ (Learning) ก่อนการอบรมของบุคลากรแขวงการทางพิษณุโลก ที่เข้ารับการอบรมตามโครงการการบริหารงานบำรุงทางเชิงรุกโดยประชาชนมีส่วนร่วมแขวงการทางพิษณุโลก สำนักทางหลวงที่ 4 (พิษณุโลก) กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม พบว่า ผลการประเมินความรู้ ก่อนการอบรม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า ต่ำกว่าเกณฑ์ และผลการประเมินไม่ผ่าน และหลังการอบรมของบุคลากรแขวงการทางพิษณุโลก ที่เข้ารับการอบรมตามโครงการการบริหารงานบำรุงทางเชิงรุก โดยประชาชนมีส่วนร่วมแขวงการทางพิษณุโลก สำนักทางหลวงที่ 4 (พิษณุโลก) กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม พบว่า ผลการประเมินความรู้ หลังการอบรม อยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า สูงกว่าเกณฑ์ และผลการประเมินผ่าน

ผลการเปรียบเทียบผลการประเมินความรู้ของประชาชน ระหว่างก่อนการอบรมและหลัง การอบรมของบุคลากรแขวงการทางพิษณุโลก พบว่า ผลการประเมินความรู้ (Learning) หลัง การอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แสดงให้เห็นว่า โครงการการบริหารงานบำรุงทางเชิงรุกโดยประชาชนมีส่วนร่วมแขวง การทางพิษณุโลก สำนักทางหลวงที่ 4 (พิษณุโลก) กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม ช่วยให้ ประชาชนให้ความรู้เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับภารกิจขององค์กร ได้แก่ หมวด การทาง และแขวงการทาง กฎหมายทางหลวงและระเบียบปฏิบัติที่ดินกรมทางหลวง การเวนคืน ที่ดินทางหลวงและการรื้อถอนทางหลวง การใช้บริการทางหลวงและการขออนุญาต ได้แก่ แผนที่ เส้นทางบริการประชาชน ป้ายประชาสัมพันธ์ การทำทางเชื่อม วางท่อระบายน้ำ ประปา โทรศัพท์ การใช้รถใช้ถนนอย่างถูกต้อง เข้าใจและปฏิบัติตามระบบหมายเลขทางหลวงและเครื่องหมายจราจร การรักษาสภาพสิ่งแวดล้อมบนทางหลวง การรักษาความสะอาด และการจัดระเบียบทางหลวง การปลูกดูแลหญ้า และต้นไม้ที่ในบริเวณทางหลวง การแจ้งเหตุและความเสียหายบนทางหลวง อันเป็นการจัดการศึกษานอกระบบ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542

ผลการประเมินความรู้ (Learning) ดังกล่าว สอดคล้อง ตุลา อิมทับ, ธีรพงษ์ เอี่ยม ละครมูล และสุนัย ส่อรักษา (2547) ได้ศึกษาการวางแผนและปฏิบัติงานบำรุงทาง ของแขวงการ ทาง กรมศึกษาแขวงการทางอุดรดิตถ์ สำนักทางหลวงที่ 6 กรมทางหลวง อำเภอเมือง จังหวัด อุดรดิตถ์ ผลจากการศึกษานี้ ทำให้ทราบถึงวิธีการปฏิบัติงานของแขวงการทางกรมทางหลวง ใน การบำรุงรักษา เพื่อให้มีการใช้รถใช้ถนนได้สมบูรณ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ขับขี่ยานพาหนะ และประสิทธิภาพในการขับขี่ดีขึ้น โดยมีการบำรุงทางอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

การประเมินความรู้ดังกล่าว เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ข้อ 2 การประเมินความรู้ (Learning) ของประชาชนที่เข้ารับการอบรม ตามโครงการการบริหารงานบำรุงทางเชิงรุกโดย ประชาชนมีส่วนร่วม แขวงการทางพิษณุโลก สำนักทางหลวงที่ 4 (พิษณุโลก) กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม ตามที่กำหนดไว้

3. การประเมินพฤติกรรม (Behavior) ของประชาชน ในการนำความรู้ไปใช้ปฏิบัติงาน ตามโครงการการบริหารงานบำรุงทางเชิงรุก โดยประชาชนมีส่วนร่วม แขวงการทางพิษณุโลก สำนักทางหลวงที่ 4 (พิษณุโลก) กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม

ผลการประเมินพฤติกรรม (Behavior) ของประชาชนที่มีต่อโครงการ ในการนำความรู้ ไปใช้ปฏิบัติงานตามโครงการการบริหารงานบำรุงทางเชิงรุก โดยประชาชนมีส่วนร่วมแขวงการทาง พิชณุโลก สำนักทางหลวงที่ 4 (พิษณุโลก) กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม พบว่า ผลการ

ประเมินพฤติกรรม ได้ค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า สูงกว่าเกณฑ์ และผลการประเมินผ่าน

แสดงให้เห็นว่า ความรู้ที่ได้รับจากการอบรม ได้แก่ การรู้จักการรักษาความปลอดภัย การใช้รถยนต์บนทางหลวง และการใช้เครื่องหมายทางหลวง รู้จักการรักษาทรัพย์สินบนทางหลวง และสภาพสิ่งแวดล้อมตามทางหลวง สามารถแจ้งเหตุและความเสียหายบนทางหลวงให้หมวดการทางบางระกำ แขวงการทางพิษณุโลก สำนักทางหลวงที่ 4 ได้ แต่ในบางเรื่อง ประชาชนไม่ค่อยมีความรู้ความเข้าใจและดำเนินการขออนุญาตในการขอทางเชื่อมทางหลวงและการวางท่อลอดทางหลวง เป็นต้น

ผลการสัมภาษณ์ พฤติกรรมของผู้นำประชาชน ที่มีต่อโครงการในการนำความรู้ไปใช้ปฏิบัติงาน ตามโครงการการบริหารงานบำรุงทางเชิงรุก โดยประชาชนมีส่วนร่วมแขวงการทางพิษณุโลก สำนักทางหลวงที่ 4 (พิษณุโลก) กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม พบว่า ส่วนมากมีความรู้ความเข้าใจและสามารถปฏิบัติภารกิจเป็นเครือข่าย มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติตามกฎหมาย ช่วยดูแลรักษาทรัพย์สินและสิ่งแวดล้อมบนทางหลวง และสามารถแจ้งเหตุและความเสียหายบนทางหลวงได้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนที่สัมภาษณ์มีฐานะเป็นผู้นำชุมชน หรือมีหน้าที่ดูแลความปลอดภัยของประชาชนอยู่แล้ว จึงสามารถปฏิบัติงานดังกล่าวได้

ผลการประเมินพฤติกรรม (Behavior) สอดคล้อง สุรสิทธิ์ แสนสิทธิ์ เอกรัตน์ แก้วดิษฐ์ และชุมพล จันทราบุญ (2548) ศึกษาการวางแผนและปฏิบัติงานบำรุงทาง ของสำนักงานบำรุงทางพิษณุโลกที่ 2 สำนักงานทางหลวงที่ 4 กรมทางหลวง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก นิรันดร์ ธาริวงค์ มานะชัย โพธิ์ทอง และวุฒิกกรณ์ แก้วประทุม (2548) ศึกษาการวางแผนและปฏิบัติงานบำรุงทางของแขวงการทาง กรณีศึกษาแขวงการทางนครสวรรค์ที่ 2 (ตากฟ้า) สำนักทางหลวงที่ 9 (ลพบุรี) กรมทางหลวง อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ นฤนารถ แดงแก้ว และ ชูชาติ นันทสร (2548) ศึกษาการวางแผนและปฏิบัติงานบำรุงทางของแขวงการทาง กรณีศึกษาแขวงการทางอุทัยธานี สำนักงานทางหลวงที่ 10 (สุพรรณบุรี) กรมทางหลวง อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี เจษฎาภรณ์ วิริยะอารีธรรม จักรพงษ์ บุญมา และพีรวัส ดิมาก (2548) ศึกษาการวางแผนและปฏิบัติงานบำรุงทางของแขวงการทาง กรณีศึกษาแขวงการทางเลยที่ 1 สำนักงานทางหลวงที่ 6 กรมทางหลวง อำเภอเมือง จังหวัดเลย ปรัชญ์ จำปาแดง, นราพงษ์ กลั่นตา และไสว ลักษณะทิพย์ (2548) ศึกษาการวางแผนและปฏิบัติงานบำรุงทางของแขวงการทาง กรณีศึกษาแขวงการทางตากที่ 2 สำนักงานทางหลวงที่ 4 กรมทางหลวง อำเภอ แม่สอด จังหวัดตาก และนิรันดร์ อ่อนสี มงคล สนิท วสันต์ชัย อุนเมือง (2548) ศึกษาการวางแผนและปฏิบัติงานบำรุงทางของแขวง

การทาง กรณีศึกษาแขวงการทางเพชรบูรณ์ 1 สำนักงานทางหลวงที่ 6 กรมทางหลวง อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ ผลจากการศึกษาดังกล่าว ทำให้ทราบถึงวิธีการปฏิบัติงานของแขวงการทางกรมทางหลวง ในการบำรุงรักษา เพื่อให้มีการใช้รถใช้ถนนได้สมบูรณ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ขับขี่ยานพาหนะ และประสิทธิภาพในการขับขี่ดีขึ้น และมีการบำรุงทางอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ เช่นกันซึ่งเป็นงาน ของผู้ที่เกี่ยวข้องต้องร่วมมือกันปฏิบัติงาน

การประเมินพฤติกรรมดังกล่าว เป็นไปตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 การประเมินพฤติกรรม (Behavior) ของประชาชน ในการนำความรู้ไปใช้ปฏิบัติงานตามโครงการการบริหารงานบำรุงทางเชิงรุก โดยประชาชนมีส่วนร่วม แขวงการทางพิษณุโลก สำนักงานทางหลวงที่ 4 (พิษณุโลก) กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม ตามที่กำหนดไว้

4. การประเมินผลลัพธ์ (Results) ของประชาชนที่มีต่อ แขวงการทางพิษณุโลก ตามโครงการการบริหารงานบำรุงทางเชิงรุก โดยประชาชนมีส่วนร่วม แขวงการทางพิษณุโลก สำนักงานทางหลวงที่ 4 (พิษณุโลก) กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม

ผลการประเมินผลลัพธ์ (Results) ของประชาชนที่มีต่อ แขวงการทางพิษณุโลก ตามโครงการการบริหารงานบำรุงทางเชิงรุก โดยประชาชนมีส่วนร่วม แขวงการทางพิษณุโลก สำนักงานทางหลวงที่ 4 (พิษณุโลก) กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม โดยภาพรวม พบว่า ผลการประเมินผลลัพธ์อยู่ในระดับปานกลาง เปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า ต่ำกว่าเกณฑ์และผลการประเมินไม่ผ่าน

แสดงให้เห็นว่า ประชาชนมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของหมวดการทางบางระกำ แขวงการทางพิษณุโลกพอสมควร ไม่ค่อยมีโอกาสนำแนวความคิด ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะไปจัดทำแผนงานบำรุงทางตรงตามความต้องการของชุมชนได้ อย่างไรก็ตามประชาชนสามารถปฏิบัติหน้าที่ของเครือข่ายช่วยรักษาความปลอดภัยในเขตทางหลวงได้ แต่ประชาชนมักจะไม่ค่อยปฏิบัติเป็นเครือข่ายการบริหารงานบำรุงทางเชิงรุก เนื่องจากไม่ค่อยมีเวลา ต้องปฏิบัติงานที่ตนเองมีหน้าที่รับผิดชอบ ส่วนเครือข่ายการบริหารงานบำรุงทางเชิงรุก จะปฏิบัติภารกิจได้เป็นบางครั้ง ตามโอกาสอำนวย

ผลการสัมภาษณ์ ผลลัพธ์ของประชาชน ที่มีต่อโครงการในการนำความรู้ไปใช้ปฏิบัติงาน ตามโครงการการบริหารงานบำรุงทางเชิงรุก โดยประชาชนมีส่วนร่วมแขวงการทางพิษณุโลก สำนักงานทางหลวงที่ 4 (พิษณุโลก) กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม พบว่า เป็นเครือข่ายแจ้งข้อมูลอุบัติเหตุและความเสียหายทางหลวงได้ หลังจากแจ้งเหตุแล้ว หมวดการทางบางระกำ สามารถดำเนินการซ่อมบำรุงได้อย่างรวดเร็ว นำแนวความคิด ปัญหาและอุปสรรค ไปจัดทำแผนงานบำรุงทางได้ตรงตามต้องการ มีความเห็นว่า ควรนำแนวความคิดปัญหาและ

อุปสรรคจากการอบรมไปวางแผน มีการบริหารเชิงรุก โดยประชาชนมีส่วนร่วมได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประชาชน และมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของหมวดการทางบางระกำ พิษณุโลก

ผลการประเมินผลลัพธ์ (Results) สอดคล้อง สมศักดิ์ ศรีต้นดีสุข และสุรนาท ขมะณรงค์ (2539) รายงานวิจัย การประเมินผลโครงการก่อสร้างทางหลวงชนบท ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการประเมิน พบว่า การประเมินผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ส่วนมากเป็นการขนส่งสินค้าการเกษตรของเกษตรกรไปสู่ตลาด ส่วนประโยชน์ทางสังคม เป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดียิ่งขึ้น และประโยชน์ในการบริหารงานของรัฐ คือ การติดต่อประสานงานระหว่างประชาชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐมีความสะดวกสบายยิ่งขึ้น และให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสร้างทางหลวงชนบท

การประเมินผลดังกล่าว เป็นไปตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 การประเมินผลลัพธ์ (Results) ของประชาชนที่มีต่อแขวงการทางพิษณุโลก ตามโครงการการบริหารงานบำรุงทางเชิงรุก โดยประชาชนมีส่วนร่วม แขวงการทางพิษณุโลก สำนักทางหลวงที่ 4 (พิษณุโลก) กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม ตามที่กำหนดไว้

5. จากผลการประเมินโครงการการบริหารงานบำรุงทางเชิงรุกโดยประชาชนมีส่วนร่วม แขวงการทางพิษณุโลก สำนักทางหลวงที่ 4 (พิษณุโลก) กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม โดยภาพรวมกล่าวได้ว่า การเตรียมการจัดอบรมมีความพร้อมด้านบุคลากร หลักสูตร และกิจกรรม ซึ่งทำให้ผ่านเกณฑ์การประเมิน ทั้งด้านความพึงพอใจในภาพรวม (ด้านปฏิบัติการ) และด้านความรู้ความเข้าใจของประชาชนที่เข้ารับการอบรม (Learning) แต่เมื่อประชาชนกลับไปอยู่ที่อยู่ของตนเองระยะหนึ่ง พบว่า ยังไม่สามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้อย่างเต็มที่เท่าใดนัก ซึ่งพิจารณาจากผลการประเมินแล้ว พบว่า ประชาชนยังมีพฤติกรรมหลายเรื่องไม่ผ่านเกณฑ์จนทำให้เกิดผลที่ เกิดขึ้น (Result) ในภาพรวม ไม่เกิดผลเต็มที่นัก ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับลักษณะเนื้อหาการอบรม ไม่ใช่เนื้อหาใกล้ตัว เหมือนกับทักษะอาชีพ ประกอบกับเรื่องความรู้และแนวปฏิบัติทางหลวง อาจเกี่ยวข้องกับกฎหมาย และขั้นตอนการปฏิบัติหลายขั้นตอน รวมทั้งเมื่อประชาชนกลับไปทำงานตามวิถีชีวิตปกติ อาจไม่พบเหตุการณ์ที่จำเป็นต้องใช้ความรู้จากการอบรม หรือปฏิบัติแนวทางเดิม ตามที่เคยชิน ประกอบกับหลังการอบรม ยังไม่มีการติดตาม ประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงจากฝ่ายแขวงการทาง ซึ่งทำให้ไม่เกิดมรรคผลในเชิงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้มากนัก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอต่อกรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม

1.1 แขวงทางหลวงพิษณุโลก ควรนำเสนอผลการประเมินโครงการนี้ ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกรมทางหลวง เพื่อนำผลการประเมินหลอมรวมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของผลการประเมินโครงการนี้ในภาพรวมของประเทศ เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาารูปแบบการบริหารจัดการโครงการในอนาคต

1.2 แขวงทางหลวงพิษณุโลก ควรนำเสนอต่อกรมทางหลวงให้มีการประเมินโครงการนี้ให้ครอบคลุมในช่วงการอบรม โดยอาจประเมินโครงการในรูปแบบของ เคิร์กแพทริค (Kirkpatrick) และกรณีที่มีผลการประเมินหลังการอบรมของประชาชนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินในด้านพฤติกรรมและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น กรมทางหลวง ควรจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติม ในการนิเทศ ติดตามหรือจัดกิจกรรมเพิ่มเติมในช่วงอบรมในระยะหนึ่งแล้ว

2. ข้อเสนอแนะแขวงทางหลวงพิษณุโลก สำนักทางหลวงที่ 4 (พิษณุโลก)

2.1 ผู้บริหารแขวงทางหลวงพิษณุโลก (ผู้อำนวยการ) ควรมีนโยบายดำเนินการนี้ต่อไป เพราะเป็นโครงการที่มีประโยชน์ และในกรณีมีนโยบายจากกรมทางหลวงให้ดำเนินโครงการนี้อย่างต่อเนื่อง แต่แขวงทางหลวงพิษณุโลกควรมีการปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมเพิ่มเติมในช่วงหลังการอบรมไปแล้ว เช่น ตรวจเยี่ยม กำกับ ติดตาม เป็นต้น เพื่อความต่อเนื่องและคงอยู่ของความรู้ความเข้าใจ และการแสดงออกเป็นพฤติกรรมของประชาชนได้อย่างเป็นรูปธรรม

2.2 แขวงทางหลวงพิษณุโลก ควรเร่งจัดกิจกรรมที่สร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชน เกิดการปฏิบัติให้มากขึ้นในเรื่องระบบหมายเลขทางหลวงและเครื่องหมายจราจร ที่ดินบนทางหลวงและการรुक้าทางหลวง การเวนคืนที่ดินและการดำเนินงานของอนุญาตในการเชื่อมทางหลวง การวางท่อลอดทางหลวง เนื่องจากเป็นเรื่องที่ประชาชนมีพฤติกรรมไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

3. ข้อเสนอแนะในการประเมินครั้งต่อไป

3.1 ก่อนประเมินควรมีการอธิบายผู้ร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจกระบวนการประเมินโครงการการบริหารงานบำรุงทางเชิงรุกโดยประชาชนมีส่วนร่วมแขวงทางหลวงพิษณุโลก สำนักทางหลวงที่ 4 (พิษณุโลก) กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม เพื่อให้ผู้ร่วมโครงการได้ให้ข้อมูลในการประเมินโครงการได้อย่างถูกต้อง เทียงตรงและมีความเชื่อมั่นได้

3.2 รูปแบบการประเมินโครงการการบริหารงานบำรุงทางเชิงรุกโดยประชาชนมีส่วนร่วมแขวงทางหลวงพิษณุโลก สำนักทางหลวงที่ 4 (พิษณุโลก) กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคมของเคิร์กแพทริค (Kirkpatrick) ได้แก่ ด้านปฏิกิริยา (Reaction) ด้านการเรียนรู้ (Learning) ด้านพฤติกรรม (Behavior) และด้านผลลัพธ์ (Results) สามารถนำไปประเมินเกี่ยวกับการอบรมโครงการอื่น ๆ ได้